

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas (toliau – Projektas).

Teisės akto projektą parengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 3D-368 sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė dėl direktyvos 2019/633/ES nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę (toliau – Tarpinstitucinė darbo grupė), darbo grupės pirmininkas – Valdas Aleknavičius, Žemės ūkio ministerijos kancleris, tel. 8 698 42415, el. p. valdas.aleknavicius@zum.lt.

Teisės akto projekto tiesioginiai rengėjai: Žemės ūkio ministerijos Programinio, projektinio valdymo ir analizės skyriaus vedėjas Evaldas Pranckevičius, tel. 8 686 07056, el. p. evaldas.pranckevicius@zum.lt ir to paties skyriaus vyriausiasis specialistas Rimantas Kaušikas, tel. 8 655 03 236, el. p. Rimantas.Kausikas@zum.lt.

Antikorpupcinio požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nėra

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorpupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas. Projektas nustato žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų ir pirkėjų veiklos vykdytojų grupes; draudžiamos nesąžiningos prekybos praktikos, taikomos žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjų ir tiekėjų vienu kitoms žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje, veiksmų sąrašą ir tokios nesąžiningos prekybos praktikos draudimą; draudžiamų veiksmų priežiūrą; priežiūros institucijos funkcijas ir teises; pažeidimų tyrimo, bylų nagrinėjimo ir atsakomybės už šio įstatymo pažeidimus taikymo tvarką.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidžiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Projekto nuostatos aiškios ir nedviprasmiškos.		☐ tenkina ☐ netenkina

3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Nereglamentuojama.		☐ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Taip. VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros (toliau – Agentūra) funkcijos, teisės ir įgaliojimai nustatyti Projekto 7 str.		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Taip. Projekto 4 str. nurodytas baigtinis nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų sąrašas.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Taip. Projekto 4 str. 5 d. nurodytas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet draudžiama bet kuri šioje dalyje nurodyta nesąžiningos prekybos praktika, jeigu dėl jos nebuvo iš anksto aiškiai ir nedviprasmiškai susitarta ir toks susitarimas nebuvo patvirtintas žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo–pardavimo sutartyje arba vėliau sudarytoje tiekėjo su pirkėju sutartyje.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Išnagrinėjus bylą, Agentūra priima motyvuotą sprendimą: 1) taikyti šio įstatymo nustatytas sankcijas, jeigu nustato, kad šis įstatymas buvo pažeistas; 2) nutraukti bylą: a) paaiškėjus, kad teisės pažeidimo nėra; b) jeigu byla nepriskirtina Agentūros kompetencijai; c) jeigu pareiškėjas atsisakė pareiškimo, išskyrus šio įstatymo 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus atvejus; 3) palikti pareiškimą nenagrinėtą, jeigu sprendimo priėmimas keltų riziką, jog bus atskleista pareiškimo teikėjo tapatybė arba bet kuri kita informacija, kurią atskleidus, pareiškimo teikėjo manymu, būtų pakenkta jo interesams, ir jei pareiškimo teikėjas nurodė tą informaciją pagal 10 straipsnio 1 dalį.		☐ tenkina ☐ netenkina

		Sprendime turi būti nurodyta: 1) duomenys apie proceso dalyvius; 2) bylos nagrinėjimo metu nustatytų aplinkybių išdėstymas ir jų įvertinimas; 3) priimto sprendimo motyvai; 4) jeigu priimamas Projekto 18 straipsnio 9 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas, – šio įstatymo straipsnis, už kurio pažeidimą taikoma atsakomybė; straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą; sprendimo apskundimo terminas ir tvarka; 5) jeigu priimamas Projekto 18 straipsnio 9 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas sprendimas, – sprendimo apskundimo terminas ir tvarka. Sprendimo kopija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiama registruotu laišku proceso šalims. Kai Agentūros sprendime yra neskelbtinų duomenų (valstybės, tarnybos, profesinių, komercinių paslapčių ar asmens duomenų, kurie neskelbtini atsižvelgiant į asmens duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimus), parengiama skelbtina sprendimo versija, iš kurios pašalinami visi neskelbtini duomenys. Agentūra iki kiekvienų metų kovo 1 d. savo interneto svetainėje paskelbia savo veiklos, susijusios su šio įstatymo nuostatų taikymu, metinę ataskaitą, kurioje, be kita ko, pateikiama kiekvieno užbaigto tyrimo dalyko santrauka, tyrimo rezultatai ir priimtas sprendimas (išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 19 straipsnio 6 dalies 3 punkto c) papunktyje), laikantis Projekto 9 ir, kai taikytina, 10 straipsniuose nustatytų konfidencialumo reikalavimų.		
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Nereglamentuojama.		☐ tenkina ☐ netenkina

9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė	Nereglamentuojama.		☐ tenkina ☐ netenkina
10.	Teisės akto projekto nuostatoms įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Taip. Pareiškimo atlikti pažeidimo tyrimą pateikimo ir šio pareiškimo nagrinėjimo tvarka įtvirtinta Projekto 13 str.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Taip. Projekto 13 str. 4 d. nustatytas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet atsisakoma pradėti pažeidimo tyrimą.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatoms įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Taip. Agentūra pareiškimą turi išnagrinėti ir motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą arba atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą turi priimti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Projekto 13 str. 3 d. nurodytus reikalavimus atitinkančio pareiškimo gavimo dienos. Tuo atveju, kai nustatomas Projekto 13 str. 4 d. 3 p. nurodytas atsisakymo pradėti pažeidimo tyrimą pagrindas, Agentūra turi priimti motyvuotą sprendimą atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nustatyto pareiškimo trūkumų pašalinimo termino pabaigos.		☐ tenkina ☐ netenkina

		Agentūrai priėmus motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą arba atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą, šio sprendimo kopija išsiunčiama proceso šalims ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo. Jeigu, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, pranešimas apie pradėtą pažeidimo tyrimą iki pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios galėtų pakenkti pažeidimo tyrimui (nes yra pagrįsta rizika, kad žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas, įtariamasis pažeidęs šį įstatymą, gali paslėpti ar sunaikinti dokumentus, reikalingus pažeidimo tyrimui atlikti, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių pažeidimo tyrimas taptų neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų), šio sprendimo kopija išsiunčiama proceso šalims per 5 darbo dienas nuo pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios. Pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ir dėl jo Agentūra turi priimti vieną iš Projekto 18 straipsnio 9 dalyje nurodytų sprendimų ne vėliau kaip: 1) per 6 mėnesius nuo Projekto 13 straipsnio 5 dalyje nurodyto Agentūros sprendimo pradėti pažeidimo tyrimą priėmimo dienos. Motyvuotu Agentūros sprendimu šis terminas gali būti pratęstas du kartus ne ilgiau kaip po 6 mėnesius; 2) per dvejus metus nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo dienos, o kai pažeidimas yra tęstinis ar trunkamasis, – nuo paskutinių veiksmų atlikimo dienos.		
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Taip. Motyvuotu Agentūros sprendimu pažeidimo tyrimo terminas gali būti pratęstas du kartus ne ilgiau kaip po šešis mėnesius.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Agentūros veiklos ataskaitoje pateikiama kiekvieno užbaigto tyrimo dalyko santrauka, tyrimo rezultatai ir, kai taikytina, priimtas		☐ tenkina ☐ netenkina

		sprendimas, laikantis Projekto 9 ir 10 straipsniuose nustatytų konfidencialumo reikalavimų.		
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Nereglamentuojama.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	Agentūra iki kiekvienų metų kovo 1 d. savo interneto svetainėje paskelbia savo veiklos, susijusios su šio Projekto nuostatų taikymu, metinę ataskaitą, kurioje nurodomas per praėjusius metus gautų skundų skaičius ir pradėtų arba užbaigtų tyrimų skaičius. Ataskaitoje pateikiama kiekvieno užbaigto tyrimo dalyko santrauka, tyrimo rezultatai ir, kai taikytina, priimtas sprendimas, laikantis šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytų konfidencialumo reikalavimų. Agentūra, gavusi iš Konkurencijos tarybos informaciją, nurodytą Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 15 straipsnyje, parengia metinę ataskaitą dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje ir iki kiekvienų metų kovo 15 d. ją pateikia Europos Komisijai. Šioje metinėje ataskaitoje pateikiami visi atitinkami duomenys, susiję su šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo nuostatų taikymu bei šiuose įstatymuose nustatytų reikalavimų priežiūros užtikrinimu per praėjusius metus.		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Nereglamentuojama.		☐ tenkina ☐ netenkina

18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Taip. Projekto 21 str. numatyta, kad: - Projekto 21 str. 2 d. įtvirtinta, kad už Projekto 4 str. 1 d. nurodytų draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų taikymą, pirkėjui skiriama bauda iki 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos. Pirmuoju etapu apskaičiuojamas pradinis baudos dydis, kuris yra 7 procentai nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos. Antruoju etapu apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, atsižvelgiant į pažeidimo trukmę. Trečiuoju etapu, nustatius bazinį baudos dydį, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Projekto 21 str. 7 ir 8 dalyse įtvirtintą atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes. Nustatius lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes bei įvertinus jų skaičių ir reikšmingumą, bazinis baudos dydis mažinamas iki 50 procentų arba didinamas iki 50 procentų, tačiau jis turi būti ne mažesnis kaip 200 eurų. - už Projekto 4 straipsnio 2 dalies 1–8 punktuose ir 5 dalyje nurodytus draudžiamus nesąžiningos prekybos praktikos veiksmus pirkėjams skiriama bauda iki 0,7 procento nuo pardavimo pajamų per praėjusius finansinius metus,ėjusius prieš tuos metus, kuriais buvo padaryti šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1–8 punktuose ir 5 dalyje nurodyti draudžiami veiksmai, bet ne mažiau kaip penki šimtai eurų. - Projekto 21 str. 3 d. nurodytos baudos dydis apskaičiuojamas ir skiriamas pirkėjui vadovaujantis trimis etapais: 1) pirmuoju etapu apskaičiuojamas pradinis baudos dydis, kuris yra 0,05 procento nuo pirkėjo pardavimo pajamų, apskaičiuotų pagal šio straipsnio 3 dalies nuostatas;		☐ tenkina ☐ netenkina
-----	--	--	--	---

	2) antruoju etapu apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, sumažinant arba padidinant šios dalies 1 punkte apskaičiuotą pradinį baudos dydį, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, trukmę ir mastą. Pradinis baudos dydis padauginamas iš kiekvienam iš pažeidimo pobūdžio, trukmės ir masto įvertinimo kriterijui taikytinų atitinkamų koeficientų, patenkančių į intervalą nuo 0,22 iki 1,78 imtinai, sandaugos; 3) trečiuoju etapu, nustatius bazinį baudos dydį, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Projekto 21 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes. Nustatius lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes bei įvertinus jų skaičių ir reikšmingumą, bazinis baudos dydis mažinamas iki 50 procentų, tačiau jis turi būti ne mažesnis kaip penki šimtai eurų, arba didinamas iki 50 procentų; - jeigu pirkėjas nepateikia Agentūrai informacijos apie gautas pajamas per praėjusius finansinius ar einamuosius metus, ar per dvylikos mėnesių, iš eilėsėjusių vienas paskui kitą, laikotarpį, jam skiriama bauda nuo trijų iki dešimt tūkstančių eurų, o jeigu toks pat pažeidimas padaromas pakartotinai per vienus metus nuo baudos paskyrimo, – nuo šešių iki dvidešimt tūkstančių eurų; - už Agentūros ar jos įgaliotų pareigūnų reikalavimų, atliekant Projekto 14 str. 2 d. nurodytus veiksmus, nevykdymą ar netinkamą vykdymą pirkėjams skiriama trijų šimtų eurų bauda už kiekvieną nevykdymo arba netinkamo vykdymo dieną; - jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus lengvinančių		
--	--	--	--

		aplinkybių skaičių ir reikšmingumą, mažinamas iki 50 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio; - Jeigu pažeidimas padarytas pirmą kartą ir nėra nustatyta nei vienos atsakomybę sunkinančios aplinkybės, tačiau yra bent viena atsakomybę lengvinanti aplinkybė, apskaičiuotas bazinis baudos dydis mažinamas 50 procentų, tačiau jis turi būti ne mažesnis kaip penki šimtai eurų; - Nustačius sunkinančią aplinkybę, nurodytą Projekto 21 straipsnio 8 dalies 5 punkte (pakartotinai padarė tokį pat pažeidimą per vienus metus nuo šiame įstatyme nustatytos baudos paskyrimo), bazinis baudos dydis didinamas iki 100 procentų, neatsižvelgiant į atsakomybę lengvinančias aplinkybes. Taip pat pažymėtina, kad 21 str. 11 d. numatyta, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtina baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašą, kuriame bus nustatyta detali sankcijų skyrimo tvarka.		
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
rengėjas:

Tarpinstitucinė darbo grupė (pirmininkas –
Valdas Aleknavičius, Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministerijos kancleris)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus vedėjas
Andrius Burlėga